

Docentenhandleiding

- Leeftijd: 15+
- Geschikt voor: mbo
- Tijd: 45-60 minuten (afhankelijk van de keuzeopdrachten)
- Vakgebied: Burgerschap en Nederlands. Daarnaast sluit het aan bij denk- en leer-voorwaardelijke vaardigheden (voorheen 21e-eeuwse vaardigheden) en kan het gebruikt worden voor seksuele voorlichting.
- Kernbegrippen: seks, grenzen aangeven, lichaam, seksualiteit en schaamte.

De Locker – Sophie: Orale bevrediging

Sophie (16) had een leuk vriendje van negentien. Alleen wilde hij vaak dat zij hem oraal bevredigde terwijl zij dat eigenlijk niet wilde. Ze wilde liever gewoon met hem knuffelen. Maar om hem niet de hele tijd af te wijzen, ging ze hem toch oraal bevredigen. Nu het uit is, blikt ze terug. Wat had ze anders moeten doen?

De Locker is een online verzamelplaats voor deze en andere verborgen verhalen van jongeren tussen de 14 en 20 jaar. In korte documentaires, gemaakt door jonge makers (<33) worden allerlei onderwerpen uitgelicht waar jongeren mee bezig zijn, maar waar ze vaak niet zo makkelijk over praten. Het project is een samenwerking tussen HUMAN, NPO 3Lab en NPO3Extra. Dit lesmateriaal is ontwikkeld door HUMAN en IDFA educatie.

Leerdoel

Aan het einde van deze les kunnen de studenten een duidelijke mening vormen over grenzen aangeven tijdens intimiteit. Ze kunnen deze mening verdedigen en zich verplaatsen in een ander.

Opbouw les

Deze les bestaat uit het bekijken van de documentaire **Sophie** (5 minuten). Na het bekijken van de documentaire gaan de studenten individueel aan de slag met verdiepingsvragen. De vragen kunnen eventueel ingevuld worden op het werkblad. Vervolgens kan er een verwerkingsopdracht naar keuze worden uitgevoerd, zoals het schrijven van een brief of een wel vs. niet opdracht. Sluit de les af door terug te kijken op de verdiepingsvragen en/of de keuzeopdracht(en). Wat nemen de studenten mee van deze les?

Opgelet: Mogelijk zit er in je klas een student die een nare seksuele ervaring heeft meegemaakt. Deze video en lesbrieff kan helpen dit onderwerp bespreekbaar te maken. Het is goed om je te realiseren dat de video emotionele reacties kan oproepen.

Inleiding

Introduceer de video en vertel vervolgens dat het thema gevoelig kan zijn. Geef aan dat het oké is als de student geen antwoord wil geven op een vraag. Tevens is het belangrijk om aan te geven dat de klas rekening met elkaar moet houden. Je weet namelijk nooit wat er in andermans hoofd afspeelt.

Voorafgaand aan het kijken van de video kan je de volgende kijkvraag meegeven: *Herken je iets in het verhaal?* Door de kijkvraag wordt een actieve kijkhouding van ze verwacht en weten ze dat na het kijken om hun mening kan worden gevraagd. Vertel tot slot hoe lang de video duurt, zodat ze weten wat ze kunnen verwachten.

Omgangsregels voor een veilige sfeer

Bij het behandelen van een gevoelig onderwerp is het creëren van een veilige omgeving van belang. Een veilige omgeving kan je niet garanderen, maar wel stimuleren. Om onveilige situaties te voorkomen zal de docent af en toe grenzen moeten stellen tijdens de les. Hierbij is het fijn om terug te kunnen komen op afgesproken omgangsregels. Zo is de grens gebaseerd op een feit 'Je gaat een grens over, want...' en niet op een mening 'Ik vind dat je de grens over gaat, want...'. De regels kunnen de algemene omgangsregels van de school zijn, maar nog beter als deze samen met de klas worden opgesteld. Zo is de kans groter dat de klas zich verantwoordelijk voelt voor het in standhouden van de gedragsregels.

Voorbeeldregels die (samen met) de studenten opgesteld kunnen worden:

- We laten elkaar uitpraten;
- We respecteren elkaars mening;
- We houden rekening met elkaar;
- We zorgen ervoor dat iedereen zich veilig voelt;
- Wordt het te veel? Voel je vrij om het lokaal te verlaten.

Tip: Meer weten over hoe je als docent een gesprek leidt? Bekijk de gesprekshandleiding van [Diversion](#).

Over de maakster

Lotte van Gaalen (1990) in 2012 af als documentaire regisseur aan de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht. Lotte duikt graag in de levens en hoofden van andere mensen en stelt zich daarbij allerlei vragen.

Credits De Locker: Sophie

- Research, regie en animatie: Lotte van Gaalen
- Productie: Marjolein Klooster (HUMAN)
- Titelvormgeving: Kris Kobes
- Eindredactie: Els van Driel

Verdiepingsvragen (na de video)

10 min

- 1) Sophie deed meerdere keren iets wat ze eigenlijk niet wilde doen. Ben jij weleens tegen je wil over een grens gegaan? Als je nu nogmaals in eenzelfde situatie terecht kwam, zou je het dan anders aanpakken? Waarom wel/niet?
- 2) Waarom deed Sophie toch wat haar vriendje van haar vroeg? Wat vind je hiervan?
- 3) Sophie's vriendje dwong haar niet. Of vind je dat hij dat wel deed? Was ook hij gedeeltelijk verantwoordelijk voor het bewaken van Sophie's grenzen, of lag deze verantwoordelijkheid volledig bij Sophie zelf?
- 4) Sophie besprak haar onzekerheden niet met haar vriendinnen, maar heeft nu wel haar verhaal gedeeld met de filmmaakster, die ze voorheen nog niet kende. De band tussen filmmaker en personage is erg belangrijk, vooral wanneer het gevoelige onderwerpen betreft. Kun je drie voorwaarden verzinnen, waaraan een filmmaker zou moeten voldoen om ervoor te zorgen dat jij een geheim met de maker zou durven delen?

Keuzeopdrachten (na de video)

20 min

→ Wel versus niet

Maak tweetallen en geef elk duo een groot vel papier. Binnen deze opdracht kan je kiezen voor het onderwerp liefde of communicatie.

Liefde

Laat de studenten brainstormen over de volgende vragen:

- Als je verliefd bent, wat wil je dan graag dat de ander doet, zegt, vindt? (Dus, wat zou je heel fijn vinden? Waar droom je van?)
- Als je verliefd bent, wat wil je dan dat de ander absoluut niet doet, zegt, vindt? (Dus wat zou je heel onprettig, naar of eng vinden?)

Communicatie

Laat de studenten brainstormen over de volgende opmerkingen. Zouden ze dit tegen hun vriend(in) zeggen? Waarom wel of waarom niet?

- "Je adem stinkt."
- "Misschien moet je iets gezonder gaan eten."
- "Ik vind je nieuwe schoenen eigenlijk helemaal niet mooi."
- "Ik vind het vervelend dat je beste vriend(in) sigaretten rookt als ik erbij ben."
- "Ik wil niet hand in hand over straat lopen."
- "Ik vind het vervelend als je me 'schatje' noemt waar andere mensen bij zijn."
- "Ik wil dat je me oraal bevredigt."
- "Ik wil nu geen seks met je hebben."

Elk duo schrijft in steekwoorden de antwoorden met argumenten op. Bespreek de bladen vervolgens klassikaal.

→ Een (video/audio)brief

Laat de studenten een brief schrijven naar Sophie of een video- of audioboodschap opnemen. Wat zou je aan Sophie willen vragen? Wat zou je Sophie adviseren als ze nog verkering had met haar vriendje?

20 min

Extra verdieping

Bekijk het educatiedossier [Grenzen aangeven](#) voor meer lesmateriaal en video's.

Bekijk de website [seksuelevorming.nl](#). Hier vind je tips en tools voor professionals in het onderwijs om seksualiteit in de klas bespreekbaar te maken.

Bekijk de websites [seksualiteit.nl](#) en [sense.info](#). Op deze websites vind je Informatie over genderdiversiteit, seksualiteit en andere gerelateerde onderwerpen.

Tot slot

HUMAN is altijd benieuwd naar de manier waarop bovenstaande opdrachten in de klas zijn behandeld. Heb je tips en/of aanvullingen voor ons of voor andere docenten? Dan kan je een mail sturen naar educatie@human.nl. Bedankt!

DE LOCKER

Vragen of hulp nodig?

Heb je vragen n.a.v. de aflevering? Kijk op www.sense.info, voor betrouwbare informatie over seksualiteit. Je kunt hier ook terecht voor hulp via chat, mail of telefoon of ga naar een Sense-spreekuur van de GGD.

1) Sophie deed meerdere keren iets wat ze eigenlijk niet wilde doen. Ben jij weleens tegen je wil over een grens gegaan? Als je nu nogmaals in eenzelfde situatie terecht kwam, zou je het dan anders aanpakken? Waarom wel/niet?

2) Waarom deed Sophie toch wat haar vriendje van haar vroeg? Wat vind je hiervan?

3) Sophie's vriendje dwong haar niet. Of vind je dat hij dat wel deed? Was ook hij gedeeltelijk verantwoordelijk voor het bewaken van Sophie's grenzen, of lag deze verantwoordelijkheid volledig bij Sophie zelf?

4) Sophie besprak haar onzekerheden niet met haar vriendinnen, maar heeft nu wel haar verhaal gedeeld met de filmmaakster, die ze voorheen nog niet kende. De band tussen filmmaker en personage is erg belangrijk, vooral wanneer het gevoelige onderwerpen betreft. Kun je drie voorwaarden verzinnen, waaraan een filmmaker zou moeten voldoen om ervoor te zorgen dat jij een geheim met hem/haar zou durven delen?
